

mig at spørge det ærede Medlem, hvilket Princip det er, Karl Marx skulde have opstillet, og hvor han har opstillet det. Det vil interessere mig meget at faa det oplyst. Mig bekendt har Karl Marx aldrig udtalt en saadan Teori som den, det ærede Medlem refererede, tværtimod, ingen har skarpere end han betonet Betydningen af og Værdien af det sociale Lovgivningsarbejde, navnlig i sine senere, modnere Arbejder. Jeg maa altsaa formode, at det ærede Medlem kender Skrifter af Karl Marx, som hidtil ikke ere Offentligheden bekendte, og jeg formoder saa ogsaa, at han vil oplyse os om, hvilke Skrifter det er, og hvad der staar i dem.

Maa jeg blot dertil føje en korrigerende Bemærkning. Det ærede Medlem udtalte sig om den italienske „Socialdemokrat“ de Felice, som i Øjeblikket optræder i saa høj Grad krigsbegeistret. Saa vidt jeg ved — jeg tror, jeg har Ret —, er de Felice ikke Socialdemokrat, men er en Løsgænger med Socialisttendenser — jeg tror, jeg har Ret, men jeg tør ikke garantere for det —, saa hans Optræden ved denne Lejlighed kan ingenlunde kaste noget Ansvar paa det italienske Socialdemokrati som saadant.

Formanden: Folketingsmanden for Svendborg Amts 6te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

P. Munch: Det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) erkendte i sin Udtalelse, at jeg i hvert Fald til en vis Grad havde Ret i, at den Forsvarsordning, der nu er gennemført, bygger paa en Selvmodsigelse, idet den bygger paa Generalernes Plan, et krigsmæssigt Forsvar paa den ene Side, hvortil der paa den anden Side, som jeg mener, er knyttet som Etikette, men kun som Etikette: Opfyldelse af Neutralitetspligten. Han søgte til Gengæld at fremstille det saaledes, at vor Opfattelse skulde være bygget paa en dobbelt Tankegang; men deri har han Uret. Det, han sigter til, beror paa en Misforstaaelse fra Valgkampagnen forud for Valget i 1909. Men saaledes som jeg har udtalt vor Opfattelse efter Valgene, er Sagen ført frem atter og atter fra vor Side, ikke blot her i Salen, men ogsaa udenfor Tinget. Vi have bestandig hævdet den Opfattelse, at vor Opgave er at varetage Neutralitetspligten paa lignende Vis, som Danmark gjorde i sin Tid under Krimkrigen.

Dernæst klagede det ærede Medlem over den Maade, hvorpaa det er gaaet

med Haagerkonventionen og, hvad dermed staar i Forbindelse, under Striden mellem Tyrkiet og Italien. Maa jeg gøre opmærksom paa, at der her er det særegne Forhold, som ærede Medlemmer ville kunne finde i den sidste Aarvog fra den interparlamentariske Union, at Tyrkiet har nægtet at ratificere Aftalerne ved den 2den Haagkonference, og at disse Regler derfor ikke gælde for Tyrkiet som for de andre Lande. Jeg vil dertil føje, at det ingenlunde er min Opfattelse, at man kan tillægge disse Aftaler en større Betydning, end det ærede Medlem, saa vidt jeg har forstaaet, er tilbøjelig til. Jeg tror ikke, der egentlig er nogen meget stærk Mod-sætning imellem os i saa Henseende. Jeg nærer ingen Tillid til, at disse Aftaler bestandigt ville blive fulgte; jeg kan meget vel tænke mig saadanne Aftaler brudte ogsaa paa en Maade, som kan blive til Fare for os, og jeg kan tilføje, at hvis jeg var fuldt overbevist om, at disse Aftaler altid vilde blive fulgte, vilde Spørgsmaalet om Danmarks militære Ordning for mig kun være et økonomisk Spørgsmaal, og det var ikke i den Grad afgørende. Men netop fordi jeg ikke stoler fuldt og sikkert paa disse Aftaler, anser jeg den for Danmarks Neutralitet farefulde Ordning, vi nu have faaet, for at være ganske overordentlig ødelæggende for Landet.

Formanden: Folketingsmanden for Ringkøbing Amts 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Moltesen: Maa jeg til det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Bang) sige, at jeg ventede, at Karl Marx's Apostel herhjemme vilde staa frem i denne Sammenhæng. Det ærede Medlem kan ikke være i Tvivl om eller benægte, at der er to Perioder i Marx's „Das Kapital“, som han selv antydede, og at Elendighedsteorien er en Teori, som i høj Grad blev hyldet af hans Tilhængere. Jeg kan ikke citere Steder af „Das Kapital“, da jeg ikke har Bogen liggende — jeg ved, at det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Bang) kan den par coeur; det kan jeg ikke —, men jeg vil blot sige, at det er noget, man ikke kan disputere om, at det var Karl Marx's Mening en Tid, at man skulde gøre Modsætningen mellem Overklassen og Underklassen saa stor som mulig for derved at faa den socialistiske Stat saa hurtigt som muligt, og at man ikke skulde bygge Bro; derfor var han imod alle kooperative Foretagender,